

Abstrakt

- [MVDr. Ivana Hurníková](#)

Analýza výskytu a riziko nakazenia ľudí pôvodcami trichinelózy v Žilinskom kraji

v rokoch 2006 - 2011

Trichinelóza je závažné helmintozoonózne ochorenie človeka, voľne žijúcich mäsožravcov, všežravcov a tiež hospodárskych zvierat. Prenos ochorenia sa spája s potravinovým reťazcom a je dodnes jednou z aktuálnych parazitárnych infekcií. Ochorenie sa vyznačuje prírodnou ohniskovosťou, vyskytuje sa kozmopolitne s výnimkou Antarktídy. Epizootológia pôvodcu zahŕňa dva cykly prenosu – sylvatický a domový. Sylvatický cyklus je v prírode dlhodobo udržiavaný hlavne kanibalizmom, mrchožrúctvom a cirkuláciou medzi korisťou a predátorom. Dominantným druhom v sylvatickom cykle je *Trichinella britovi*, v domovom cykle sa uplatňuje predovšetkým *T. spiralis*. V Európe sa okrem týchto druhov vyskytujú *T. nativa* v severných oblastiach a druh *T. pseudospiralis* prenosný aj vtákmi.

Na zabránenie preniknutia parazita do potravinového reťazca sa na Slovensku vykonáva povinná diagnostika všetkého mäsa určeného na ľudský konzum. Na vyšetrenie prítomnosti larií vo svalovine sa používa metóda umelého trávenia skupinových vzoriek v súlade s legislatívou EÚ (Nariadenie vlády 2075/2005).

Pri povinnom vyšetrení mäsa na trichinely v Žilinskom kraji v rokoch 2006 - 2011 bolo celkovo vyšetrených 243 629 vzoriek z jatočných ošípaných zabitých na bitúnkoch a celkovo vyšetrených 626 vzoriek z domácich zabíjačiek, pričom všetky vzorky boli negatívne. V rámci monitoringu trichinelózy u rezervoárových voľne žijúcich zvierat bolo v študovanom období celkovo vyšetrených 7982 vzoriek diviakov lesných, 320 vzoriek líšok hrdzavých a 47 medveďov hnedých. Z celkového prehľadu vyšetrených a pozitívnych vzoriek u všetkých druhov zvierat vnímavých na trichinelózu v sledovanom období prevláda nález trichinel u líšky hrdzavej 46 pozitívnych nálezov (14,38 % prevalencia), nasleduje diviak 2 pozitívne nálezy (0,03 % prevalencia) a u medveďa bol zistený 1 pozitívny nález (2,13 % prevalencia).

Molekulárne analýzy potvrdili vo všetkých pozitívnych vzorkách prítomnosť druhu *Trichinella britovi*.